

Organizacje pozarządowe nie usatysfakcjonowane odpowiedzią ministra w sprawie Puszczy Białowieskiej

Minister odpowiedział na apel organizacji pozarządowych oraz prof. Wesołowskiego i Walankiewicza, którzy zaapelowali o dotrzymanie obietnic złożonych na konferencji prasowej Ministra 23.10.2010 i rezygnację z pozyskania drewna na cennych przyrodniczo powierzchniach Puszczy.

Minister Środowiska odpowiedział na [apel organizacji pozarządowych](#) (Greenpeace, Pracownia na rzecz Wszystkich, OTOP i WWF), oraz prof. Wesołowskiego i prof. Walankiewicza, którzy [zaapelowali o dotrzymanie obietnic złożonych na konferencji prasowej Ministra Środowiska 23.10.2010](#) i rezygnację z pozyskania drewna na cennych przyrodniczo powierzchniach Puszczy Białowieskiej.

Minister w swojej odpowiedzi oznajmił, że nie zrezygnuje z prowadzenia tzw. cięć sanitarnych czyli usuwania zamierających świerków. Jak poinformowali na spotkaniu z organizacjami pozarządowymi 3 lutego 2011 r. w siedzibie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych przedstawiciele Lasów Państwowych - cięcia sanitarne mają być prowadzone na obszarze całej Puszczy Białowieskiej - poza parkiem narodowym i rezerwatami przyrody. Pozyskanie drewna przewidziano również na wielu cennych obszarach zaklasyfikowanych przez zespół prof. Wesołowskiego jako wartościowe - tj. cenne siedliska przyrodnicze, starodrzewia.

Nie mogą tego zaakceptować organizacje pozarządowe zaangażowane w negocjacje z Ministerstwem Środowiska. Zamierające świerki pełnią kluczową funkcję w utrzymaniu ciągłości procesów ekologicznych, oraz ochronie priorytetowych gatunków Puszczy Białowieskiej. Jak wykazuje w swoich najnowszych badaniach dr Andrzej Bobiec - obecność martwych świerków warunkuje proces naturalnego odnawiania się dębu w Puszczy Białowieskiej. Martwe świerki stanowią w Puszczy mikrosiedlisko przynajmniej 4 gatunków chrząszczy saproksylicznych chronionych Dyrektywą Siedliskową (zgniotek cynobrowy, ponurek Schneidera, zagłębek bruzdkowany, konarek tajgowy) zasiedlających starodrzewia Puszczy, oraz warunkują bazę żerową dzięcioła trójpalczastego, który odżywia się kornikami. Dla tych gatunków Puszcza stanowi najważniejszą, krajową ostoję.

W ostatnich latach Pracownia na rzecz Wszystkich Istot informowała organy odpowiedzialne za ochronę przyrody o wielu przypadkach niszczenia stanowisk cennych gatunków w trakcie pozyskania drewna w Puszczy Białowieskiej [\[czytaj\]](#). Minister w swoim liście do organizacji pozarządowych stwierdził, że zakazano cięć drzewostanów zidentyfikowanych jako miejsca występowania chrząszczy saproksylicznych. Jednak deklaracja ministra o zamiarze wycięcia martwych świerków wskazuje na rażącą niekonsekwencję, ponieważ eliminacja martwych świerków stanowiących miejsce życia cennych gatunków przyczyni się do dalszego zabijania chronionych chrząszczy saproksylicznych i pogarszania stanu siedlisk dzięcioła trójpalczastego.

W związku z powyższym organizacje pozarządowe nadal podtrzymują konieczność ograniczenia miejsc pozyskania drewna w Puszczy Białowieskiej jedynie do powierzchni wyznaczonych przez Zespół prof. Wesołowskiego, oraz zaniechanie pozyskania zamierających świerków z miejsc wyłączonych z pozyskania.

Więcej informacji:

Adam Bohdan, e-mail: podlasie@pracownia.org.pl

Treść listu Ministra Środowiska

Ochrona Puszczy Białowieskiej jest wzmocniona i zagwarantowana, m.in. dzięki podjętym przeze mnie w październiku 2010 r. decyzjom o bezprecedensowym, dwukrotnym zmniejszeniu pozyskania drewna z Puszczy, zakazie polowań w otulinie Parku Narodowego oraz dofinansowaniu inwestycji ekologicznych w gminach puszczańskich. Wszystkie te decyzje są obecnie wdrażane.

Ministerstwo Środowiska od ponad trzech lat podejmowało starania o wdrożenie nowatorskiego z punktu widzenia ochrony Puszczy Białowieskiej i rozwoju regionu projektu: Białowieskiego Programu Rozwoju. Najskuteczniejszą ochroną dla przyrody Puszczy jest objęcie jej terenu ochroną w postaci parku narodowego. Wobec braku zgody samorządów gmin puszczańskich na poszerzenie parku narodowego, program ten nie został wdrożony.

Ochrona Puszczy Białowieskiej jest jednym z moich priorytetów, dlatego w październiku 2010 r. zdecydowałem o dwukrotnym zmniejszeniu pozyskania drewna na terenie Puszczy Białowieskiej na rok 2011 (do 48,5 tys. m³ rocznie, z czego 60% to cięcia sanitarne). Warto zauważyć, że przeliczając na powierzchnie 3 nadleśnictw w ramach cięć sanitarnych pozyskiwane jest tylko 0,6 m³ drewna/ha, czyli średnio jedno drzewo z powierzchni 10 000 m².

Ponadto pismem z 12 X 2010 r. Ministerstwo Środowiska przekazało Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych wytyczne dotyczące zasad ograniczenia gospodarki leśnej na terenie 3 nadleśnictw Puszczy Białowieskiej. Przede wszystkim zakazano cięć drzewostanów ponad 100 letnich oraz wyłączono z pozyskania cenne typy siedliskowe lasu oraz obszary zidentyfikowane jako miejsca występowania chrząszczy saproksylicznych. Ponadto już wcześniej leśników obowiązywał zakaz usuwania drzew martwych i dziuplastych. Jeżeli analiza przeprowadzona przez organizacje pozarządowe dowodzi, że wyżej wymienione zasady są łamane, m.in. w planie cięć na rok 2011, to wskazane naruszenia zostaną w trybie pilnym skorygowane.

Dalsze systemowe podejście do ochrony Puszczy Białowieskiej zostanie ściśle określone w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Puszcza Białowieska” oraz w Planie Urządzenia Lasu, który dokładnie określi wielkość pozyskania, przewidziane zabiegi i ich lokalizację na kolejne 10 lat. Podczas prac nad tymi dokumentami uwzględnione będą wszelkie dostępne i zweryfikowane publikacje dotyczące inwentaryzacji, m.in. dzięciołów a także chrząszczy saproksylicznych.

Aby wspólnie osiągnąć cel, jakim jest skuteczna Ochrona przyrody Puszczy Białowieskiej, musimy współpracować - pracownicy Białowieskiego Parku Narodowego, leśnicy, przyrodnicy, naukowcy i strona społeczna - wszyscy muszą zaangażować się w ten proces, którego moderatorem jest i będzie minister środowiska.

Z poważaniem
Andrzej Kraszewski